

Vergaderjaar 2017–2018

34 960 XII

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (XII) voor het jaar 2018 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 en 2

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 afzonderlijk bij wet vastgesteld en ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2018 wijzigingen aan te brengen in:

1. De departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.
2. De begrotingsstaat inzake de agentschappen van dit ministerie.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
C. van Nieuwenhuizen Wijbenga

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1.	Leeswijzer	2
2.	Het beleid	3
2.1	Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties	3
2.2	De beleidsartikelen	5
2.3	De niet-beleidsartikelen	31
2.4	De agentschappen	36

1. Leeswijzer

Algemeen

De opzet en structuur van de onderliggende supplettoire begroting voor Hoofdstuk XII is gebaseerd op de Rijksbegrotingsvoorschriften van het Ministerie van Financiën.

Naar aanleiding van de aanbevelingen van het Bureau Onderzoek en Rijksuitgaven (BOR) (Kamerstukken II, 2014–2015, 31 865, nr. 66) zijn in de Rijksbegrotingsvoorschriften 2018 de onderstaande uniforme ondergrenzen opgenomen, welke worden gehanteerd bij het toelichten van de budgettaire gevolgen van beleid. De beleidsmatige mutaties en technische mutaties groter of gelijk aan onderstaande tabel worden op het niveau van de financiële instrumenten (en eventueel artikelonderdeel) toegelicht.

Vanuit het oogpunt van uniformiteit en transparantie wordt deze norm gehanteerd om mutaties toe te lichten bij de Eerste supplettoire begroting van 2018 van Infrastructuur en Waterstaat (XII). Dit houdt in dat artikelonderdelen en projecten, waarbij het verschil kleiner is dan de aangegeven norm niet worden toegelicht (tenzij deze beleidsmatig toch relevant zijn).

Norm bij te verklaren verschillen

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1.000	5	5
=> 1.000	5	5

Opbouw

Dit wetsvoorstel kent een opbouw waarbij afhankelijk van de informatievraag- en behoefte verder kan worden ingezoomd.

Dit wetsvoorstel is als volgt opgebouwd:

1. In de begroting(wet)staat zijn de wijzigingen op de begrotingsstaat van het jaar 2018 voor de begroting van Infrastructuur en Waterstaat (XII) opgenomen. Deze dient ter autorisatie van de mutaties die op artikelniveau in de verplichtingen, uitgaven- en ontvangstenramingen worden voorgesteld bij deze Eerste supplettoire begroting.
2. In het overzicht in paragraaf 2.1 zijn de belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties opgenomen die leiden tot wijziging van de begroting 2018 (Kamerstukken II, 2017–2018, 34 775 XII). Deze worden in deze paragraaf financieel en inhoudelijk toegelicht. Hiermee wordt de begroting op hoofdlijnen beschreven van dit wetsvoorstel.

3. In de artikelgewijze toelichting (paragraaf 2.2 beleidsartikelen en paragraaf 2.3 niet-beleidsartikelen) wordt inzicht gegeven in de mutaties op artikelonderdeelniveau die zijn opgenomen in de begrotingsstaat. De gepresenteerde budgetflexibiliteit (juridisch verplicht) is de stand per 1 maart 2018.
4. In de paragraaf agentschappen (zie paragraaf 2.4) staan de aanpassingen in de exploitatie- en kasstroomoverzichten van de agentschappen.

2. Het beleid

2.1 Overzicht belangrijkste suppletoire mutaties 2018 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

Suppletoire mutaties 2018 (Eerste suppletoire begroting) (in € mln.)

	Artikel	Uitgaven	Ontvangsten
Stand ontwerpbegroting		8.430,7	247,5
Stand vastgestelde begroting 2018		8.357,5	14,7
– Belangrijkste mutaties Voorjaarsnota 2018			
1. HGIS			
	11	6,1	
	18	0,0	
	19	2,4	
	98	0,1	
2. Meerjaren programma Bodem	13	– 15,0	
3. Saneringsopgave Stormpolderdijk	13	3,0	3,0
4. Nanoreg	20	2,2	2,2
5. Overboekingen IF/DF naar PF/GF/BCF	26	– 56,8	
6. Overboekingen IF/DF tbv herverkeveling BZK	26	– 29,2	
7. Aanvullende Post IF	26	542,5	
8. Aanvullende Post DF	26	39,3	
9. Regeringsvliegtuig	97	37,1	2,5
10. PBL – opdrachten derden	98	1,8	1,8
11. Ontvangsten bedrijfsvoering agentschappen	98	7,7	7,7
12. Loon- en prijsbijstelling	99	154,4	
13. Eindejaarsmarge	99	18,0	
14. Minregel	99	– 20,0	
Overige mutaties	div.	– 12,5	1,4
Stand 1° suppletoire begroting		9.038,6	33,1

Toelichting

1. Homogene Groep Internationale Samenwerking (HGIS)

Dit betreft diverse uitgaven in het kader van HGIS-projecten op verschillende artikelen. Dit betreft onder andere circa € 1,7 miljoen voor het vervolgprogramma 2016–2020 Partners voor Water (artikel 11), circa € 1,5 miljoen bijdrage van de Wereldbank (artikel 19) en circa € 4,4 miljoen ten behoeve van activiteiten voor het Global Center of Excellence on Climate Adaptation (GCECA), de Blue Deal met de Unie van Waterschappen en inzet van de Watergazant (artikel 11).

2. Meerjarenprogramma Bodem

Dit betreft overboekingen naar het Provinciefonds en Gemeentefonds ten behoeve van bodemsaneringen. Het bodembeleid voor de periode 2016 tot en met 2020 is opgenomen in het convenant «Bodem en Ondergrond» van 17 maart 2015. Dit betreft de tweede tranche van het convenant (€ 15 miljoen).

3. Saneringsopgave Stormpolderdijk

Dit betreffen ontvangsten van circa € 3 miljoen in het kader van de saneringsopgave Stormpolderdijk (EMK-terrein). In 2018 wordt van de gemeente Krimpen a/d IJssel een bedrag ontvangen vanwege de verkoop van het terrein. Daarnaast ontvangt IenW een bijdrage van de Provincie Zuid-Holland voor de uitvoering van de saneringsopgave (€ 1,5 miljoen) in 2019.

4. NaNoReg

IenW ontvangt een bijdrage van de Europese Commissie voor de programma's NaNoReg en ProSafe. De afrekening van deze programma's vanuit de EC zal plaatsvinden in 2018 i.p.v. 2017. Dit geldt daarom ook voor de doorbetaling van IenW aan het RIVM voor de uitvoering van deze programma's. In totaal bedraagt de EU-bijdrage € 2,2 miljoen.

5. Overboekingen IF/DF naar PF/GF/BCF

Dit betreft met name overboekingen naar het Provinciefonds, Gemeentefonds en het BTW-compensatiefonds vanuit het Infrastructuurfonds voor het programma Beter Benutten (€ 20,2 miljoen). Daarnaast zijn er overboekingen vanuit het Deltafonds ten behoeve van een bijdrage aan de provincie Limburg in de voorbereiding- en uitvoeringskosten Ooijen Wanssum (€ 35,6 miljoen).

6. Overboekingen IF/DF tbv herverkaveling BZK

Dit betreft overboekingen naar het Ministerie van BZK vanuit het Infrastructuurfonds (€ 22,7 miljoen) en het Deltafonds (€ 6,5 miljoen) in het kader van de departementale herindeling volgend uit het Regeerakkoord van kabinet-Rutte III.

7. Aanvullende Post Infrastructuurfonds

Dit betreft de verhoging van het Infrastructuurfonds volgend uit het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III. Het kabinet-Rutte III stelt aanvullende middelen beschikbaar voor het infrastructuur. In de jaren 2018 tot en met 2020 wordt eenmalig € 2 miljard toegevoegd aan het Infrastructuurfonds. Vanaf 2021 wordt het budget structureel met € 100 miljoen verhoogd.

Met uitzondering van eenmalig € 100 miljoen voor fietsinfrastructuur en structureel € 5 miljoen voor de exploitatie van infrastructuur op Caribisch Nederland, worden de middelen conform de bestaande verdeelsleutel tussen hoofdwegennet, spoorwegen en hoofdvaarwegennet verdeeld. Vanaf het jaar 2030 wordt de jaarlijkse ophoging niet meer verdeeld naar modaliteit, maar toegevoegd aan de generieke investeringsruimte op artikel 18 Overige uitgaven en ontvangsten ten behoeve van de vorming van het Mobiliteitsfonds.

De middelen worden bij de Eerste supplettoire begroting conform bovengenoemde verdeling toegevoegd aan de investeringsruimte. De investeringsruimte betreft de budgettaire ruimte waarvoor nog geen bestuurlijke of juridische verplichtingen zijn aangegaan. De aanwending van de middelen aan nieuwe projecten en programma's geschiedt via het MIRT-spelregelkader. Middels het MIRT-overzicht en de Ontwerpbegroting 2019 wordt aanvullende informatie gegeven over de besteding van de middelen.

8. Aanvullende Post Deltafonds

Dit betreft de verhoging van het Deltafonds met een deel van de gelden voor natuur en waterkwaliteit uit het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III. Deze middelen worden ingezet voor de aanpak van medicijnresten en opgaven voor natuur en waterkwaliteit in grote wateren zoals gemeld in de Kamerbrief (TK 27 625 nr. 422).

9. Regeringsvliegtuig

Bij de Eerste suppletoire wet 2017 is € 90 miljoen (generaal) toegevoegd aan de begroting van lenM voor de vervanging van het Regeringsvliegtuig in 2017. Een deel van de betalingen volgt echter pas in 2018 en 2019. Bij de Eerste suppletoire wet 2018 wordt € 34,6 miljoen toegevoegd aan Hoofdstuk XII uit de niet bestede reservering van 2017.

Verder betreft dit de opbrengst van het voormalig regeringsvliegtuig dat door Domeinen is verkocht (€ 2,5 miljoen). Dit bedrag zal worden aangewend voor de aanschaf van het nieuwe regeringsvliegtuig.

10. PBL – opdrachten derden

Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) verwacht meer ontvangsten in 2018. Het betreft ontvangsten op verschillende onderzoeksopdrachten, waaronder Klimaat, Ontwikkeling en ICT-projecten.

11. Ontvangsten bedrijfsvoering agentschappen

lenW ontvangt € 7,7 miljoen van de agentschappen (met name RWS en ILT) voor centraal betaalde uitgaven voor ICT en facilitaire dienstverlening. De interne verrekening hiervan vindt plaats door middel van facturering.

12. Loon- en prijsbijstelling

Dit betreft de toegekende loon- en prijsbijstelling tranche 2018. Deze middelen worden toegevoegd aan artikel 99 Nominaal en onvoorzien van de begroting van Infrastructuur en Waterstaat en worden bij Ontwerpbegroting 2019 nader toegedeeld binnen de begrotingen Hoofdstuk XII en het Infrastructuurfonds en het Deltafonds.

13. Eindejaarsmarge

Bij de Eerste suppletoire wet 2018 wordt de eindejaarsmarge van 2017 toegevoegd aan de begroting voor 2018. Voor lenW bedraagt deze € 18 miljoen. Bij Ontwerpbegroting 2019 wordt de eindejaarsmarge nader toegedeeld binnen de begroting Hoofdstuk XII.

14. Minregel

Op de lenW-begroting wordt een structurele onderuitputting ingeboekt in afwachting van concrete invulling. Dit wordt ingevuld met de onderuitputting die in de loop van het jaar ontstaat. Bij aanvang van het jaar is nog niet bekend waar de onderuitputting precies op zal treden.

2.2 De beleidsartikelen

Hieronder worden alle beleidsmatig relevante mutaties op het niveau van het artikelonderdeel zichtbaar gemaakt, en waar zinvol en relevant, ook toegelicht (zie leeswijzer).

Artikel 11 Integraal waterbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid: Eerste supplettoire begroting 2018 (Bedragen x € 1.000)

11	Integraal waterbeleid	Stand ontwerp- begro- ting	Mutaties via NvW amende- ment	Stand vastge- stelde begro- ting	Stand Inciden- tele begro- ting	Mutaties 1 ^e supple- toire begro- ting	Stand 1 ^e supple- toire begro- ting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
		(1)	(2)	(3)=(1+2)	(5)=(3+4)	(6)	(7)=(5+6)					
Verplichtingen		32.273	803	33.076	33.076	3.883	36.959	2.901	3.041	3.564	564	- 936
Uitgaven:		44.986	803	45.789	45.789	6.866	52.655	4.214	4.114	3.564	564	- 936
	<i>Waaraan juridisch verplicht:</i>	89%				84%						
11.01	Algemeen waterbeleid	33.499	1.178	34.677	34.677	4.997	39.674	3.512	4.014	2.883	264	- 1.236
11.01.01	Opdrachten	5.378	1.178	6.556	6.556	3.945	10.501	4.348	5.000	3.819	1.200	- 300
11.01.02	Subsidies	12.632	0	12.632	12.632	1.930	14.562	160	60	60	60	60
	- Partners voor Water (HGIS)	11.602	0	11.602	11.602	1.720	13.322					
	- Overige subsidies	1.030	0	1.030	1.030	210	1.240	160	60	60	60	60
11.01.03	Bijdrage aan agentschappen	15.489	0	15.489	15.489	- 928	14.561	- 1.046	- 1.046	- 996	- 996	- 996
	- waarvan bijdrage aan RWS	15.029	0	15.029	15.029	- 878	14.151	- 996	- 996	- 996	- 996	- 996
	- waarvan bijdrage aan KNMI	460	0	460	460	- 50	410	- 50	- 50	0	0	0
11.01.04	Bijdrage aan medeoverheden	0	0	0	0	50	50	50	0	0	0	0
11.02	Waterveiligheid	3.011	0	3.011	3.011	- 90	2.921	0	0	0	0	0
11.02.01	Opdrachten	3.011	0	3.011	3.011	- 90	2.921	0	0	0	0	0
11.03	Grote oppervlaktewateren	2.429	- 375	2.054	2.054	1.331	3.385	452	50	81	0	0
11.03.01	Opdrachten	2.429	- 375	2.054	2.054	1.331	3.385	452	50	81	0	0
11.03.05	Bijdrage aan internationale organisaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.04	Waterkwaliteit	6.047	0	6.047	6.047	628	6.675	250	50	600	300	300
11.04.01	Opdrachten	4.227	0	4.227	4.227	207	4.434	- 150	- 250	45	200	200
11.04.02	Subsidies	400	0	400	400	36	436	0	0	0	0	0
11.04.04	Bijdrage aan medeoverheden	325	0	325	325	0	325	0	0	0	0	0
11.04.05	Bijdrage aan internationale organisaties	1.095	0	1.095	1.095	385	1.480	400	300	555	100	100
Ontvangsten		0	0	0	0	278	278	0	0	0	0	0

Verplichtingen

De hogere verplichtingen (€ 3,8 miljoen) in 2018 worden met name veroorzaakt door HGIS-middelen (4,4 miljoen) die betrekking hebben op activiteiten voor het Global Center of Excellence on Climate Adaptation (GCECA), De Blue Deal (met de Unie van Waterschappen) en Inzet Watergezant voor Valuing Water (agenda 2030).

11.01 Algemeen Waterbeleid

Opdrachten

Dit betreft voornamelijk de HGIS-middelen (4,4 miljoen) die betrekking hebben op activiteiten voor het Global Center of Excellence on Climate Adaptation (GCECA), De Blue Deal (met de Unie van Waterschappen) en Inzet Watergezant voor Valuing Water (agenda 2030).

Subsidies

De factuurbetaling (€ 1,7 miljoen) op het Partners voor Water vervolgprogramma 2016–2020 wordt gedaan in 2018 in plaats van 2017.

Bijdrage aan agentschappen

Als gevolg van de departementale herindeling met betrekking tot de aangelegenheden op het terrein van de ruimtelijke ontwikkeling, ruimtelijke ordening, de Omgevingswet en het Kadaster (Kamerstukken 2017–2018, 34 775-A, nr. 46) waarmee de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties conform het koninklijk besluit (Stcrt. 2017, nr. 2017001806) is belast, vindt een budgetneutrale herschikking plaats van de budgetten voor de interne kosten van RWS (capaciteit) omtrent de Beleidsondersteuning en Advies (BOA) tussen artikel 11 en 13. Deze zijn in het BOA-protocol 2018 herverdeeld.

11.03 Grote oppervlaktewateren

Opdrachten

Dit betreft voornamelijk een herschikking van € 0,8 miljoen binnen het opdrachtenbudget en een financiering van € 0,5 miljoen vanuit de post onvoorzien op artikel 11, voor de dekking van de realisatie van Nautische voorzieningen voor Windparken op Zee om doorvaart en medegebruik mogelijk te maken.

Artikel 13 Bodem en Ondergrond

Budgettaire gevolgen van beleid: Eerste supplettoire begroting 2018 (Bedragen x € 1.000)

13	Bodem en Ondergrond	Stand ontwerp- begro- ting	Mutaties via NvW amende- ment	Stand vastge- steide begro- ting	Stand Inciden- tele begroting	Mutaties supple- toire begro- ting	Stand 1° supple- toire begro- ting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
		(1)	(2)	(3)=(1+2)	(5)=(3+4)	(6)	(7)=(5+6)					
Verplichtingen		119.225	- 61.997	57.228	57.228	- 5.010	52.218	- 12.742	- 18.167	- 3.004	936	936
Uitgaven:		131.496	- 77.656	53.840	53.840	- 12.043	41.797	- 7.579	- 14.064	936	936	936
Waarvan juridisch verplicht:		96%					85%					
13.01	Ruimtelijk instrumentarium	8.633	- 8.633	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.01.01	Opdrachten	7.418	- 7.418	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- Wabo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- Architectonisch beleid	2.427	- 2.427	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- OLO	2.847	- 2.847	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- Overige opdrachten	2.144	- 2.144	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.01.02	Subsidies	1.215	- 1.215	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.01.03	Bijdrage aan agentschappen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.01.04	- waarvan bijdrage aan RWS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.02	Bijdrage aan medeoverheden	23.470	- 23.470	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.02.01	Opdrachten	2.267	- 2.267	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.02.02	Subsidies	680	- 680	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- Basisregistraties	20.523	- 20.523	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.02.06	Bijdrage aan ZBO's en RWT's	20.523	- 20.523	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- Kadaster	17.782	- 5.342	12.440	12.440	- 90	12.350	- 75	- 60	- 60	- 60	- 60
13.03	Gebiedsontwikkeling	3.016	- 2.986	30	30	- 30	0	- 15	- 60	- 60	- 60	- 60
13.03.01	Opdrachten	60	0	60	60	0	0	0	0	0	0	0
13.03.02	Subsidies	2.356	- 2.356	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.03.03	Bijdrage aan agentschappen	12.350	- 2.356	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- waarvan bijdrage aan RWS	4.950	0	12.350	12.350	0	12.350	0	0	0	0	0
13.03.04	Bijdrage aan medeoverheden	4.850	0	4.850	4.850	0	4.850	0	0	0	0	0
	- Projecten Nota Ruimte	2.550	0	2.550	2.550	0	2.550	0	0	0	0	0
	- Projecten Bestaand Rotterdam Gebied	50.497	- 15.897	34.600	34.600	- 12.053	22.547	- 7.504	- 14.004	996	996	996
13.04	Ruimtegebruik bodem	5.005	- 265	4.740	4.740	5.209	9.949	7.090	6.090	2.000	0	0
13.04.01	Opdrachten	13.707	0	13.707	13.707	1.412	15.119	0	0	0	8.296	0
13.04.02	Subsidies	8.684	0	8.684	8.684	0	8.684	0	0	0	8.296	0
	- Bedrijfsregeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- Bodemsanering NS	0	0	0	0	1.412	1.412	0	0	0	0	0
	- Subsidies Caribisch Nederland	5.023	0	5.023	5.023	0	5.023	0	0	0	0	0
	- Overige subsidies	5.905	- 3.282	2.623	2.623	878	3.501	996	996	996	996	996
13.04.03	Bijdrage aan agentschappen	5.905	- 3.282	2.623	2.623	878	3.501	996	996	996	996	996
	- waarvan bijdrage aan RWS	25.880	- 12.350	13.530	13.530	- 19.552	- 6.022	- 15.590	- 21.090	- 2.000	- 8.296	0
13.04.04	Bijdrage aan medeoverheden	25.880	- 12.350	13.530	13.530	- 19.696	- 6.166	- 15.590	- 21.090	- 2.000	- 8.296	0
	- Meerjarenprogramma Bodem	0	0	0	0	144	144	0	0	0	0	0
	- Programma Gebiedsgericht instrumentarium	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

13	Bodem en Ondergrond	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW amendement	Stand vastgestelde begroting	Stand Incidentele begroting	Mutaties 1° suppletoire begroting	Stand 1° suppletoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
		(1)	(2)	(3)=(1+2)	(5)=(3+4)	(6)	(7)=(5+6)					
13.04.07	Bekostiging	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	– <i>Uitvoering klimaatadaptie</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.05	Omgevingswet	31.114	-24.314	6.800	6.800	100	6.900	0	0	0	0	0
13.05.01	Oprichten	4.889	-1.489	3.400	3.400	100	3.500	0	0	0	0	0
	– <i>Eenvoudig Beter</i>	1.489	-1.489	0	0	100	100	0	0	0	0	0
	– <i>Omgevingswetgeving</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	– <i>Overige opdrachten</i>	3.400	0	3.400	3.400	0	3.400	0	0	0	0	0
13.05.02	Subsidies	6.000	-6.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	– <i>Stimuleringsregeling Impl.</i>											
	Omgevingswet	6.000	-6.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.05.03	Bijdrage aan agentschappen	20.225	-16.825	3.400	3.400	0	3.400	0	0	0	0	0
	– <i>waarvan bijdrage aan RWS</i>	20.225	-16.825	3.400	3.400	0	3.400	0	0	0	0	0
	Ontvangsten	8.824	-8.824	0	0	2.950	2.950	1.500	0	0	0	0

Verplichtingen

De lagere verplichtingen (€ 5 miljoen) betreft het saldo een verhoging van het verplichtingenbudget om de saneringsopgave Stormpolderdijk (EMK-terrein) dit jaar aan te kunnen gaan (€ 11 miljoen) en een verlaging van het verplichtingenbudget in verband met overboekingen aan het Gemeentefonds (€ 8,3 miljoen) en Provinciefonds (€ 6,7 miljoen) in het kader van verschillende bodemsaneringen.

13.04 Ruimtegebruik Bodem

Opdrachten

De hogere uitgaven (€ 5,2 miljoen) hangen samen met:

- Stormpolderdijk (EMK-terrein) (€ 3 miljoen): Dit betreft een desaldering in het kader van de saneringsopgave Stormpolderdijk (EMK-terrein). Specifiek betreft dit de ontvangst van de gemeente Krimpen a/d IJssel vanwege de verkoop van het terrein. Met deze mutatie wordt de bijdrage gesaldeerd met het uitgaven budget.
- Leefomgeving opdrachten (€ 2 miljoen): Dit betreft een herschikking van budgetten binnen het artikelonderdeel ten behoeve van beleidsondersteuning en advies van RWS. Dit budget wordt ingezet ter dekking van de afspraken uit het convenant voor het uitvoeringsprogramma bodem.

Bijdrage aan medeoverheden

In het kader van afspraken uit het convenant Bodem en Ondergrond wordt € 8,3 miljoen overgeboekt naar het gemeentefonds en € 6,7 miljoen naar het Provinciefonds. Deze bijdragen worden ingezet voor bodemsaneringen in verschillende gemeenten en provincies.

Ontvangsten

Van de gemeente Krimpen a/d IJssel is € 3 miljoen ontvangen als gevolg van verkoop van terrein in het kader van de sanering van Stormpolderdijk (EMK-terrein). Daarnaast ontvangt lenW een bijdrage van de Provincie Zuid-Holland voor de uitvoering van de saneringsopgave (€ 1,5 miljoen) in 2019.

Artikel 14 Wegen en verkeersveiligheid

Budgettaire gevolgen van beleid: Eerste supplettoire begroting 2018 (Bedragen x € 1.000)

14	Wegen en verkeersveiligheid	Stand ontwerpbegroting	Mutaties via NvW amendement	Stand vastgestelde begroting	Stand Incidentele begroting	Stand 1 ^e supplettoire begroting	Mutaties 1 ^e supplettoire begroting	Stand 1 ^e supplettoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
		(1)	(2)	(3)=(1+2)	(5)=(3+4)	(6)	(7)=(5+6)						
Verplichtingen		27.319	0	27.319	29.319	1.173	30.492	0	0	0	0	0	0
Uitgaven:		36.725	0	36.725	38.725	1.083	39.808	84%	0	0	0	0	0
Waarvan juridisch verplicht:													
14.01	Netwerk	20.575	0	20.575	22.575	1.083	23.658	0	0	0	0	0	0
14.01.01	Opdrachten	15.304	0	15.304	17.304	1.083	18.387	0	0	0	0	0	0
	- <i>Beter Benutten</i>	10.141	0	10.141	10.141	853	10.994	0	0	0	0	0	0
	- <i>BOA wegverkeersbeleid</i>	2.096	0	2.096	2.096	-678	1.418	0	0	0	0	0	0
	- <i>Wegverkeersbeleid</i>	1.146	0	1.146	3.146	1.880	5.026	0	0	0	0	0	0
	- <i>Overige opdrachten</i>	1.921	0	1.921	1.921	-972	949	0	0	0	0	0	0
14.01.02	Subsidies	650	0	650	650	0	650	0	0	0	0	0	0
14.01.03	Bijdrage aan agentschappen	4.621	0	4.621	4.621	0	4.621	0	0	0	0	0	0
	- <i>waarvan bijdrage aan RWS</i>	4.621	0	4.621	4.621	0	4.621	0	0	0	0	0	0
14.02	Veiligheid	16.150	0	16.150	16.150	0	16.150	0	0	0	0	0	0
14.02.01	Opdrachten	6.218	0	6.218	6.218	0	6.218	0	0	0	0	0	0
	- <i>Opdrachten Verkeersveiligheid</i>	6.218	0	6.218	6.218	0	6.218	0	0	0	0	0	0
14.02.02	Subsidies	8.401	0	8.401	8.401	0	8.401	0	0	0	0	0	0
	- <i>VVN</i>	3.736	0	3.736	3.736	0	3.736	0	0	0	0	0	0
	- <i>SWOV</i>	3.870	0	3.870	3.870	0	3.870	0	0	0	0	0	0
	- <i>Overige subsidies</i>	795	0	795	795	0	795	0	0	0	0	0	0
14.02.03	Bijdrage aan agentschappen	584	0	584	584	0	584	0	0	0	0	0	0
	- <i>waarvan bijdrage aan RWS</i>	584	0	584	584	0	584	0	0	0	0	0	0
14.02.05	Bijdrage aan internationale organisaties	30	0	30	30	0	30	0	0	0	0	0	0
	- <i>Euro NCAP</i>	30	0	30	30	0	30	0	0	0	0	0	0
14.02.06	Bijdrage aan ZBO's en RWT's	917	0	917	917	0	917	0	0	0	0	0	0
	- <i>CBR</i>	917	0	917	917	0	917	0	0	0	0	0	0
	Ontvangsten	6.782	0	6.782	6.782	0	6.782	0	0	0	0	0	0

14.01 Netwerk

Wegverkeersbeleid

De hogere uitgaven bij Wegverkeersbeleid worden onder andere veroorzaakt door een herprioritering van budgetten binnen het artikelonderdeel 14.01.01 opdrachten (€ 1,7 miljoen). Zo worden er minder opdrachten via BOA-wegverkeersbeleid uitgezet. Dit budget worden ingezet ten behoeve van opdrachten Wegverkeersbeleid.

Artikel 16 Openbaar vervoer en Spoor

Budgettaire gevolgen van beleid: Eerste supplettoire begroting 2018 (Bedragen x € 1.000)

16	Openbaar vervoer en Spoor	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW amendement	Stand vaste-begroting	Stand Incidentele begroting	Mutaties 1 ^e supplettoire begroting	Stand 1 ^e supplettoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
		(1)	(2)	(3)=(1+2)	(5)=(3+4)	(6)	(7)=(5+6)					
Verplichtingen		7.846	0	7.846	7.846	- 381	7.465	- 245	- 230	- 230	0	0
Uitgaven:		18.622	0	18.622	18.622	354	18.976	15	0	0	0	0
Waarvan juridisch verplicht:		85%					88%					
16.01	OV en Spoor	18.622	0	18.622	18.622	354	18.976	15	0	0	0	0
16.01.01	Opdrachten	6.382	0	6.382	6.382	252	6.634	- 15	0	0	0	0
	- ERTMS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- Overige opdrachten	6.382	0	6.382	6.382	242	6.624	- 15	0	0	0	0
16.01.02	Subsidies	8.934	0	8.934	8.934	102	9.036	30	0	0	0	0
	- GSM-R	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- Bodemsanering NS percelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- Overige subsidies	8.934	0	8.934	8.934	102	9.036	30	0	0	0	0
16.01.03	Bijdrage aan agentschappen	919	0	919	919	0	919	0	0	0	0	0
	- waarvan bijdrage aan KNMI	44	0	44	44	0	44	0	0	0	0	0
	- waarvan bijdrage aan RWS	875	0	875	875	0	875	0	0	0	0	0
16.01.04	Bijdrage aan medeoverheden	2.287	0	2.287	2.287	0	2.287	0	0	0	0	0
	- CLU Betuweroute en HSL	2.287	0	2.287	2.287	0	2.287	0	0	0	0	0
16.01.05	Bijdragen aan internationale organisaties	100	0	100	100	0	100	0	0	0	0	0
Ontvangsten		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

De wijzigingen bij Eerste supplettoire wet binnen dit artikel zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

Artikel 17 Luchtvaart

Budgettaire gevolgen van beleid: Eerste supplettoire begroting 2018 (Bedragen x € 1.000)

17	Luchtvaart	Stand ontwerp- begro- ting	Mutaties via NvW amende- ment	Stand vastge- stelde begro- ting	Stand Inciden- tele begro- ting	Mutaties 1 ^e supple- toire begro- ting	Stand 1 ^e supple- toire begro- ting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
		(1)	(2)	(3)=(1+2)	(5)=(3+4)	(6)	(7)=(5+6)					
Verplichtingen		38.305	0	38.305	53.855	510	54.365	- 930	- 397	0	0	0
Uitgaven:		15.162	0	15.162	16.837	1.260	18.097	- 140	280	0	0	0
	<i>Waaraan juridisch verplicht:</i>	81%					92%					
17.01	Luchtvaart	15.162	0	15.162	16.837	1.260	18.097	- 140	280	0	0	0
17.01.01	Opdrachten	4.926	0	4.926	6.601	502	7.103	12	12	12	12	12
	- Opdrachten GIS	284	0	284	284	0	284	0	0	0	0	0
	- Overige opdrachten	4.642	0	4.642	6.317	502	6.819	12	12	12	12	12
17.01.02	Subsidies	3.474	0	3.474	3.474	758	4.232	- 152	268	- 12	- 12	- 12
	- Leefbaarheidsfonds	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- Overige subsidies	3.474	0	3.474	3.474	758	4.232	- 152	268	- 12	- 12	- 12
17.01.03	Bijdrage aan agentschappen	5.186	0	5.186	5.186	0	5.186	0	0	0	0	0
	- waarvan bijdrage aan RWS											
	(Caribisch Nederland)	4.748	0	4.748	4.748	0	4.748	0	0	0	0	0
	- waarvan bijdrage aan RWS	424	0	424	424	0	424	0	0	0	0	0
	- waarvan bijdrage aan KNMI	14	0	14	14	0	14	0	0	0	0	0
17.01.05	Bijdrage aan internationale organisaties	1.476	0	1.476	1.476	0	1.476	0	0	0	0	0
17.01.06	Bijdrage aan ZBO's en RWT's	100	0	100	100	0	100	0	0	0	0	0
	- LV/NL	100	0	100	100	0	100	0	0	0	0	0
	Ontvangsten	1.115	0	1.115	1.115	810	1.925	110	530	250	250	250

17.01 Luchtvaart

Overige opdrachten

Voor diverse opdrachten aan het Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR) wordt van de Federal Aviation Administration (FAA) € 0,4 miljoen ontvangen en middels desaldering aan het opdrachtenbudget op artikel 17 toegevoegd.

Subsidies

Bij Tweede suppletoire begroting 2017 was sprake van een overschot van € 0,75 miljoen als gevolg van het niet volledig tot betaling komen van het subsidiebudget voor luchthaven Twente (i.v.m. toetsen op staatssteunaspecten door de Europese Commissie). Dit budget is doorgeschoven naar 2018.

Artikel 18 Scheepvaart en havens

Budgettaire gevolgen van beleid: Eerste supplettoire begroting 2018 (Bedragen x € 1.000)

18	Scheepvaart en Havens	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NVW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Stand Incidentele begroting	Mutaties 1 ^o supplettoire begroting	Stand 1 ^o supplettoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
		(1)	(2)	(3)=(1+2)	(5)=(3+4)	(6)	(7)=(5+6)					
Verplichtingen		4.576	0	4.576	35.076	28.481	63.557	2.220	- 441	- 441	- 441	- 441
Uitgaven:		25.396	0	25.396	30.896	10.187	41.083	12.451	10.674	7	7	7
	<i>Waarvan juridisch verplicht:</i>	95%					93%					
18.01	Scheepvaart en havens	25.396	0	25.396	30.896	10.187	41.083	12.451	10.674	7	7	7
18.01.01	Opdrachten	17.561	0	17.561	22.061	8.268	30.329	11.569	9.500	52	52	52
	- Topsector logistiek	8.071	0	8.071	10.571	8.137	18.708	11.517	9.448	0	0	0
	- Overige opdrachten	9.490	0	9.490	11.490	131	11.621	52	52	52	52	52
18.01.02	Subsidies	5.044	0	5.044	6.044	1.940	7.984	927	1.219	0	0	0
	- Topsector logistiek	4.935	0	4.935	4.935	1.525	6.460	927	1.219	0	0	0
	- Overige subsidies	109	0	109	1.109	415	1.524	0	0	0	0	0
18.01.03	Bijdrage aan agentschappen	1.114	0	1.114	1.114	54	1.168	0	0	0	0	0
	- waarvan bijdrage aan RWS	1.114	0	1.114	1.114	54	1.168	0	0	0	0	0
18.01.05	Bijdragen aan internationale organisaties	1.677	0	1.677	1.677	- 75	1.602	- 45	- 45	- 45	- 45	- 45
	Ontvangsten	0	0	0	0	200	200	0	0	0	0	0

Verplichtingen

De verhoging van het verplichtingenbudget van in totaal € 28,5 miljoen komt hoofdzakelijk door de overboekingen vanuit het Infrastructuurfonds ten behoeve van het jaarplan Topsector Logistiek (€ 23,6 miljoen). De middelen voor het programma Topsector Logistiek worden tranchegewijs vrijgegeven en overgeboekt naar de begroting Hoofdstuk XII, waar de uitgaven worden verantwoord.

18.01 Scheepvaart en havens

Opdrachten Topsector Logistiek

Dit betreffen voornamelijk uitgaven in het kader van de uitvoering van opdrachten in het Jaarplan Topsector Logistiek. De middelen voor het programma Topsector Logistiek worden tranchegewijs vrijgegeven en overgeboekt naar de begroting Hoofdstuk XII, waar de uitgaven worden verantwoord.

Subsidies topsector Logistiek

In het najaar van 2017 is het programma Topsector Logistiek geactualiseerd. Hiervoor is budget vanuit 2019 en 2020 naar voren gehaald (€ 1 miljoen). Daarnaast zijn er middelen vanuit het Infrastructuurfonds toegevoegd ten behoeve van het Jaarplan Topsector Logistiek (€ 0,5 miljoen).

Artikel 19 Uitvoering Milieubeleid en Internationaal

Budgettaire gevolgen van beleid: Eerste supplettoire begroting 2018 (Bedragen x € 1.000)

19	Uitvoering Milieubeleid en Internationaal	Stand ontwerpbegroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Stand Incidentele begroting	Mutaties 1 ^o supplettoire begroting	Stand 1 ^o supplettoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
		(1)	(2)	(3)=(1+2)	(5)=(3+4)	(6)	(7)=(5+6)					
	Verplichtingen	67.226	- 23.078	44.148	44.148	6.956	51.104	362	362	298	190	190
	Uitgaven:	66.915	- 21.799	45.116	45.116	7.545	52.661	- 46	- 46	190	190	190
	<i>Waarvan juridisch verplicht:</i>	94%					93%					
19.01	Tegengaan klimaatverandering	20.001	- 20.001	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19.01.01	Opdrachten	8.999	- 8.999	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19.01.02	Subsidies	776	- 776	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19.01.03	Bijdrage aan agentschappen	10.226	- 10.226	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- Waarvan bijdrage aan KNMI	398	- 398	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- Waarvan bijdrage aan Nea	6.789	- 6.789	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- Waarvan bijdrage aan RWS	3.039	- 3.039	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19.02	Internationaal beleid, coördinatie en samenwerking	46.914	- 1.798	45.116	45.116	7.545	52.661	- 46	- 46	190	190	190
19.02.01	Opdrachten	5.688	- 350	5.338	5.338	- 102	5.236	- 236	- 236	0	0	0
	- Uitvoering CDM	0	0	0	0	43	0	0	0	0	0	0
	- RIVM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- Interreg	546	0	546	546	0	0	0	0	0	0	0
	- Overige opdrachten	5.142	- 350	4.792	4.792	- 145	- 102	- 236	- 236	0	0	0
19.02.02	Subsidies	1.889	0	1.889	1.889	- 850	1.039	0	0	0	0	0
	- Interreg	1.889	0	1.889	1.889	- 850	1.039	0	0	0	0	0
	- Overige subsidies	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19.02.03	Bijdrage aan agentschappen	37.007	- 1.072	35.935	35.935	7.207	43.142	0	0	0	0	0
	- waarvan bijdrage aan RIVM	28.844	- 1.430	27.414	27.414	4.197	31.611	0	0	0	0	0
	- waarvan bijdrage aan RVO	7.958	358	8.316	8.316	2.931	11.247	0	0	0	0	0
	- waarvan bijdrage aan RWS	205	0	205	205	79	284	0	0	0	0	0
19.02.05	Bijdrage aan internationale organisaties	2.330	- 376	1.954	1.954	1.290	3.244	190	190	190	190	190
	Ontvangsten	224.000	- 224.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Verplichtingen

De jaarlijkse uitvoeringskosten aan de RVO en het RIVM worden centraal vanuit artikel 19 gefinancierd. Vanuit de beleidsartikelen 20, 21 en 22 worden de middelen naar artikel 19 overgeheveld.

Subsidies

De in het kader van de Interreg-regelingen CETSI (cofinanciering) en PRS (projectvoorbereiding), worden in de vorm van een decentralisatie-uitkering overgeboekt naar het Gemeente-, Provincie- en BTW-compensatiefonds. Deze uitkeringen worden opgenomen in de Meicirculaire van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Gecoördineerde opdrachtverlening RVO en RIVM

De gecoördineerde opdrachtverlening aan de RVO en het RIVM wordt centraal vanuit artikel 19 gefinancierd. In het kader hiervan worden vanuit de artikelen 20, 21 en 22 middelen overgeheveld naar dit artikel.

Bijdrage aan internationale organisaties

De toename van de bijdrage aan internationale organisaties wordt met name veroorzaakt doordat de Wereldbank-gelden niet in 2017 maar in 2018 worden terugontvangen (€ 1,5 miljoen).

Artikel 20 Lucht en geluid

Budgettaire gevolgen van beleid: Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1.000)

20	Lucht en Geluid	Stand ontwerp- begro- ting	Mutaties via NvW en amende- ment	Stand vastgestelde begro- ting	Stand Inciden- tele begroting	Mutaties 1° suppletoire begro- ting	Stand 1° suppletoire begro- ting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
		(1)	(2)	(3)=(1+2)	(5)=(3+4)	(6)	(7)=(5+6)					
Verplichtingen		20.729	- 355	20.374	20.374	- 4.026	16.348	- 19	- 19	0	0	0
Uitgaven:		34.729	- 355	34.374	34.374	- 2.332	32.042	- 19	- 19	0	0	0
<i>Waarvan juridisch verplicht:</i>		97%					100%					
20.01	Luchtkwaliteit en tegengaan geluidshinder	34.729	- 355	34.374	34.374	- 2.332	32.042	- 19	- 19	0	0	0
20.01.01	Ondrachten	4.453	0	4.453	4.453	37	4.490	- 19	- 19	0	0	0
	- Verkeersemissies	197	0	197	197	407	604	- 10	- 10	0	0	0
	- Geluid- en luchtsanering	4.256	0	4.256	4.256	- 516	3.740	- 9	- 9	0	0	0
	- Overige opdrachten	0	0	0	0	146	146	0	0	0	0	0
20.01.02	Subsidies	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- Euro 6 en Euro-VI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- Verkeersemissies	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- Overige subsidies	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20.01.03	Bijdrage aan agentschappen	804	0	804	804	96	900	0	0	0	0	0
	- waarvan bijdrage aan RWS	804	0	804	804	96	900	0	0	0	0	0
20.01.04	Bijdrage aan medeoverheden	28.719	0	28.719	28.719	- 2.465	26.254	0	0	0	0	0
	- NSL	11.239	0	11.239	11.239	0	11.239	0	0	0	0	0
	- Wegverkeerlawaai	17.480	0	17.480	17.480	- 2.465	15.015	0	0	0	0	0
	- Overige bijdrage medeover- heden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20.01.07	Bekostiging	753	- 355	398	398	0	398	0	0	0	0	0
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Verplichtingen

De lagere verplichtingen worden voornamelijk veroorzaakt door het in 2017 in de Staatscourant gepubliceerde budget sanering verkeerslawaaï 2017 van € 13,3 miljoen. De verplichting is hiermee in 2017 in plaats van 2018 aangegaan. De geplande kasuitgaven wijzigen niet.

20.01 Luchtkwaliteit en tegengaan geluidshinder

Bijdrage aan medeoverheden – Wegverkeerslawaaï

Bij de Tweede suppletore wet 2017 is € 2,3 miljoen overgeboekt van artikel 19 naar artikel 20. Deze middelen werden ingezet voor het tekort op het project sanering wegverkeerslawaaï. Bij de Eerste suppletore wet 2018 dient dit bedrag weer terug te vloeien van artikel 20 naar artikel 19. Echter, gegeven de overdracht van budgetten binnen lenW naar aanleiding van de departementale herindeling volgend uit het Regeerakkoord kabinet-Rutte III, vloeit het bedrag bij de Eerste suppletore wet 2018 niet terug naar artikel 19, maar naar artikel 21.

Artikel 21 Duurzaamheid

Budgettaire gevolgen van beleid: Eerste supplettoire begroting 2018 (Bedragen x € 1.000)

21	Duurzaamheid	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Stand Incidentele begroting	Mutaties 1 ^o supplettoire begroting	Stand 1 ^o supplettoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
		(1)	(2)	(3)=(1+2)	(5)=(3+4)	(6)	(7)=(5+6)					
Verplichtingen												
		18.571	16.605	35.176	68.776	- 1.308	67.468	- 3.770	- 1.700	- 108	0	0
Uitgaven:		19.719	14.702	34.421	68.021	- 2.753	65.268	- 183	28	0	0	0
	<i>Waarvan juridisch verplicht:</i>	82%					79%					
21.04	Duurzaamheidsinstrumentarium	237	0	237	237	190	427	0	0	0	0	0
21.04.01	Opdrachten	237	0	237	237	190	427	0	0	0	0	0
21.04.03	Bijdrage aan agentschappen - waarvan bijdrage aan RWS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21.05	Duurzame Productketens	18.276	0	18.276	28.876	- 1.560	27.316	176	387	359	359	359
21.05.01	Opdrachten	9.617	0	9.617	15.217	- 2.224	12.993	- 431	- 220	- 220	- 220	- 220
	- <i>Uitvoering Duurzame productketens</i>	8.018	0	8.018	13.018	- 2.424	10.594	- 431	- 220	- 220	- 220	- 220
	- <i>Caribisch Nederland afvalbeheer</i>	1.599	0	1.599	2.199	0	2.199	0	0	0	0	0
	- <i>Overige opdrachten</i>	0	0	0	0	200	200	0	0	0	0	0
21.05.02	Subsidies	1.620	0	1.620	6.620	913	7.533	387	387	359	359	359
21.05.03	Bijdrage aan agentschappen - waarvan bijdrage aan RWS	7.039	0	7.039	7.039	- 469	6.570	0	0	0	0	0
21.05.06	Bijdrage ZBO en RWT	7.039	0	7.039	7.039	- 469	6.570	0	0	0	0	0
21.06	Natuurlijk kapitaal	1.206	0	1.206	3.206	- 706	2.500	- 359	- 359	- 359	- 359	- 359
21.06.01	Opdrachten	891	0	891	2.891	- 391	2.500	0	0	0	0	0
21.06.02	Subsidies	315	0	315	315	- 315	0	- 359	- 359	- 359	- 359	- 359
21.06.03	Bijdrage aan agentschappen - waarvan bijdrage aan RWS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21.07	Duurzame mobiliteit	0	14.702	14.702	35.702	- 677	35.025	0	0	0	0	0
21.07.01	Opdrachten	0	9.987	9.987	15.987	- 9.044	6.943	- 7.166	- 1.620	0	0	0
	- <i>Mobiliteit en brandstofvisie</i>	0	9.740	9.740	15.740	- 9.468	6.272	- 7.166	- 1.620	0	0	0
	- <i>Overige opdrachten</i>	0	247	247	247	424	671	0	0	0	0	0
21.07.02	Subsidies	0	452	452	15.452	7.967	23.419	7.166	1.620	0	0	0
21.07.03	Bijdrage aan agentschappen - Waarvan bijdrage aan KNMI	0	4.263	4.263	4.263	400	4.663	0	0	0	0	0
	- <i>Waarvan bijdrage aan Nea</i>	0	178	178	178	0	178	0	0	0	0	0
	- <i>Waarvan bijdrage aan Nea</i>	0	2.261	2.261	2.261	0	2.261	0	0	0	0	0
	- <i>Waarvan bijdrage aan RWS</i>	0	1.824	1.824	1.824	400	2.224	0	0	0	0	0
Ontvangsten		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Verplichtingen

Bij de Tweede suppletore wet 2017 is binnen artikel 19 een verplichtingenschuif van 2018 naar 2017 doorgevoerd, omdat de bijdrage aan waterstofbussen pas in mei 2018 wordt aangegaan. Omdat naar aanleiding van de departementale herindeling, volgend uit het Regeerakkoord kabinet-Rutte III, de budgetten van artikelonderdeel 19.01 zijn overgegaan naar 21.07 betreft de verplichtingenschuif nu een afboeking van het verplichtingenbudget naar dit onderdeel. Daarnaast financiert lenW de jaarlijkse uitvoeringskosten aan RVO vanuit één artikel, te weten artikel 19. Vanuit de beleidsartikelen 20, 21 en 22 worden bij 1e suppletore wet 2018 de middelen naar dit artikel overgeheveld.

21.05 Duurzame productketens

Uitvoering Duurzame productketens

lenW financiert de jaarlijkse opdracht aan het RIVM centraal vanuit artikel 19. Vanuit artikel 21 worden bij de Eerste suppletore wet 2018 de middelen naar het centrale artikel 19 overgeheveld. Daarnaast worden middelen die in 2017 vanuit artikel 20 Klimaat, Lucht en Geluid beschikbaar zijn gesteld voor drugsafval in 2018 terugbetaald aan artikel 20.

21.07 Duurzame mobiliteit

Mobiliteit en brandstofvisie

De afname van de uitgaven heeft met name betrekking op een overheveling van middelen naar het juiste financieel instrument voor de subsidieregeling Demonstratieregeling Klimaat technologieën en Innovaties in Transport (DKTI) 2018.

Subsidies

Zie ook de toelichting bij «mobiliteit en brandstofvisie» hierboven. De toename van de uitgaven heeft met name betrekking op een overheveling van middelen naar het juiste financieel instrument voor de subsidieregeling Demonstratieregeling Klimaat technologieën en Innovaties in Transport (DKTI) 2018.

Artikel 22 Omgevingsveiligheid en milieurisico's

Budgettaire gevolgen van beleid: Eerste supplettoire begroting 2018 (Bedragen x € 1.000)

22	Omgevingsveiligheid en milieurisico's	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW amendement	Stand vastgestelde begroting	Stand Incidentele begroting	Mutaties 1 ^o supplettoire begroting	Stand 1 ^o supplettoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
		(1)	(2)	(3)=(1+2)	(5)=(3+4)	(6)	(7)=(5+6)					
	Verplichtingen	28.439	0	28.439	28.439	9.071	37.510	- 5.009	- 6.709	0	0	0
	Uitgaven:	34.937	0	34.937	34.937	10.806	45.743	- 5.009	- 6.709	0	0	0
	<i>Waarvan juridisch verplicht:</i>	86%					90%					
22.01	Veiligheid chemische stoffen	7.115	0	7.115	7.115	3.884	10.999	- 9	- 9	0	0	0
22.01.01	Opdrachten	4.999	0	4.999	4.999	1.202	6.201	- 69	- 99	0	0	0
22.01.02	Subsidies	175	0	175	175	2.332	2.507	60	90	0	0	0
	- NAINOREG	0	0	0	0	2.182	2.182	0	0	0	0	0
	- Overige subsidies	175	0	175	175	150	325	60	90	0	0	0
22.01.03	Bijdrage aan agentschappen - waarvan bijdrage aan RWS	1.941	0	1.941	1.941	350	2.291	0	0	0	0	0
22.01.05	Bijdragen aan internationale organisaties	1.941	0	1.941	1.941	350	2.291	0	0	0	0	0
22.02	Veiligheid biotechnologie	3.000	0	3.000	3.000	0	3.000	0	0	0	0	0
22.02.01	Opdrachten	3.000	0	3.000	3.000	0	3.000	0	0	0	0	0
22.02.05	Bijdragen aan internationale organisaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22.03	Veiligheid bedrijven en transport	24.822	0	24.822	24.822	6.922	31.744	- 5.000	- 6.700	0	0	0
22.03.01	Opdrachten	4.655	0	4.655	4.655	- 4.086	569	0	0	0	0	0
	- Omgevingsveiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- Overige opdrachten	4.655	0	4.655	4.655	- 4.086	569	0	0	0	0	0
22.03.02	Subsidies	15.372	0	15.372	15.372	10.800	26.172	- 5.000	- 6.700	0	0	0
	- Asbest en safety deals	12.591	0	12.591	12.591	11.700	24.291	- 5.000	- 6.700	0	0	0
	- Overige subsidies	2.781	0	2.781	2.781	- 900	1.881	0	0	0	0	0
22.03.03	Bijdrage aan agentschappen - waarvan bijdrage aan RWS	1.749	0	1.749	1.749	208	1.957	0	0	0	0	0
22.03.04	Bijdragen aan medeoverheden - Bijdragen asbestsanering - Bijdragen programma Externe Veiligheid	1.749	0	1.749	1.749	208	1.957	0	0	0	0	0
	- Overige bijdragen aan medeoverheden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22.03.05	Bijdragen aan internationale organisaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22.03.09	Inkomensoverdracht	3.046	0	3.046	3.046	0	3.046	0	0	0	0	0
	Ontvangsten	250	0	250	250	2.182	2.432	0	0	0	0	0

Verplichtingen

De verhoging van de verplichtingen heeft met name te maken met de kasschuif voor de subsidieregeling Asbest en Safety deals. Zie hiervoor ook de toelichting bij artikel 22.03 subsidies.

22.01 Veiligheid chemische stoffen

Opgavten

Jaarlijks wordt met RWS een contract afgesloten over de capaciteitsinzet (IK) en de middelen voor het aangaan van verplichtingen. De toename van de uitgaven betreft de BOA-financiering, waar BOA staat voor Beleidsondersteuning, Onderzoek en Advies.

Subsidies NANoREG

lenW ontvangt een bijdrage van de Europese Commissie (EC) voor de programma's NaNoReg en ProSafe. De afrekening van deze programma's vanuit de EC zal plaatsvinden in 2018 i.p.v. 2017. Dit geldt ook voor de doorbetaling van lenW aan het RIVM voor de uitvoering van deze programma's. In totaal bedraagt de EU-bijdrage € 2,1 miljoen.

22.03 Veiligheid bedrijven en transport

Overige opgavten

lenW financiert de jaarlijkse opdracht aan het RIVM centraal vanuit artikel 19. Vanuit artikel 22 wordt bij de Eerste suppletore wet 2018 de middelen naar het centrale artikel 19 overgeheveld. Daarnaast wordt jaarlijks met RWS een contract afgesloten over de capaciteitsinzet (IK) en de middelen voor het aangaan van verplichtingen.

Asbest en Safety deals

Om de voortgang op het beleid van asbestdakensanering te versnellen is besloten om het subsidieplafond voor 2018 te verhogen. Hiervoor wordt in totaal € 11,7 miljoen verschoven naar 2018 vanuit de jaren 2019 (€ 5 miljoen) en 2020 (€ 6,7 miljoen). Deze kasschuif is gedaan in samenhang met de middelen voor de sanering Thermphos (zie ook toelichting op artikel 97.02). Bij de Eerste suppletore wet 2018 wordt de eerste tranche (€ 6,2 miljoen) ingezet om het subsidieplafond op te hogen naar € 17,5 miljoen.

Ontvangsten

lenW ontvangt een bijdrage van de Europese Commissie voor het programma NaNoReg. In totaal bedraagt de EU-bijdrage € 2,1 miljoen. Zie ook de toelichting onder «Subsidies NanoReg».

Artikel 23 Meteorologie, seismologie en aardobservatie

Budgettaire gevolgen van beleid: Eerste supplettoire begroting 2018 (Bedragen x € 1.000)

23	Meteorologie, seismologie en aardobservatie	Stand ontwerpbegroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Stand Incidentele begroting	Mutaties 1° supplettoire begroting	Stand 1° supplettoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
		(1)	(2)	(3)=(1+2)	(5)=(3+4)	(6)	(7)=(5+6)					
Verplichtingen		49.568	0	49.568	49.568	-60	49.508	-33	0	0	0	0
Uitgaven:		50.508	0	50.508	50.508	-60	50.448	-33	0	0	0	0
	<i>Waarvan juridisch verplicht:</i>	100%		100%	100%		100%					
23.01	Meteorologie en seismologie	24.751	0	24.751	24.751	-60	24.691	-33	0	0	0	0
23.01.03	Bijdrage aan het agentschap KNMI	23.811	0	23.811	23.811	-60	23.751	-33	0	0	0	0
	- Meteorologie	23.175	0	23.175	23.175	-60	23.115	-33	0	0	0	0
	- Seismologie	636	0	636	636	0	636	0	0	0	0	0
23.01.05	Bijdrage aan internationale organisaties	940	0	940	940	0	940	0	0	0	0	0
	- Contributie WMO (HGIS)	940	0	940	940	0	940	0	0	0	0	0
23.02	Aardobservatie	25.757	0	25.757	25.757	0	25.757	0	0	0	0	0
23.02.03	Bijdrage aan het agentschap KNMI	25.757	0	25.757	25.757	0	25.757	0	0	0	0	0
	- Aardobservatie	25.757	0	25.757	25.757	0	25.757	0	0	0	0	0
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

De wijzigingen bij Eerste supplettoire wet binnen dit artikel zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

Artikel 24 Handhaving en toezicht

Budgettaire gevolgen van beleid: Eerste supplettoire begroting 2018 (Bedragen x € 1.000)

24	Handhaving en toezicht	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Stand Incidentele begroting	Mutaties 1° supplettoire begroting	Stand 1° supplettoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
		(1)	(2)	(3)=(1+2)	(5)=(3+4)	(6)	(7)=(5+6)					
	Verplichtingen	103.314	0	103.314	103.314	0	103.314	0	0	0	0	0
	Uitgaven:	103.314	0	103.314	103.314	0	103.314	0	0	0	0	0
	<i>Waarvan juridisch verplicht:</i>	100%					100%					
24.01	Handhaving en toezicht	103.314	0	103.314	103.314	0	103.314	0	0	0	0	0
24.01.03	Bijdrage aan het agentschap ILT	103.314	0	103.314	103.314	0	103.314	0	0	0	0	0
	– Afval, industrie en bedrijven	23.122	0	23.122	23.122	0	23.122	0	0	0	0	0
	– Rail en wegvervoer	23.751	0	23.751	23.751	0	23.751	0	0	0	0	0
	– Scheepvaart	19.418	0	19.418	19.418	0	19.418	0	0	0	0	0
	– Luchtvaart	16.399	0	16.399	16.399	0	16.399	0	0	0	0	0
	– Water, producten en stoffen	20.624	0	20.624	20.624	0	20.624	0	0	0	0	0
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

De wijzigingen bij Eerste supplettoire wet binnen dit artikel zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

Artikel 25 Brede doeluitkering

Budgettaire gevolgen van beleid: Eerste supplettoire begroting 2018 (Bedragen x € 1.000)

25	Brede doeluitkering	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Stand Incidentele begroting	Mutaties 1 ^e supplettoire begroting	Stand 1 ^e supplettoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
		(1)	(2)	(3)=(1+2)	(5)=(3+4)	(6)	(7)=(5+6)					
	Verplichtingen	881.534	0	881.534	881.534	6.875	888.409	0	0	0	0	0
	Uitgaven:	881.588	0	881.588	881.588	29.567	911.155	0	0	0	0	0
	<i>Waarvan juridisch verplicht:</i>	100%			100%		100%					
25.01	Brede doeluitkering	881.588	0	881.588	881.588	29.567	911.155	0	0	0	0	0
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

25.01 Brede doeluitkering

De hogere uitgaven komen door een overboeking vanuit het Infrastructuurfonds voor de uitvoering van het regioprogramma Beter Benutten (€ 26,4 miljoen) en een overboeking vanuit het Infrastructuurfonds voor ten behoeve van de Rijksbijdrage aan het Kwaliteitsprogramma Blankenburgverbinding (Nieuw Waterland) (€ 3,2 miljoen).

Artikel 26 Bijdrage Investeringsfondsen

Budgettaire gevolgen van beleid: Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1.000)

26	Bijdrage investeringsfondsen	Stand ontwerpbegroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Stand Incidentele begroting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
		(1)	(2)	(3)=(1+2)	(5)=(3+4)	(6)	(7)=(5+6)					
	Verplichtingen	6.595.335	- 30.382	6.564.953	6.564.953	444.899	7.009.852	1.018.929	478.581	84.011	100.000	100.000
	Uitgaven:	6.595.335	- 30.382	6.564.953	6.564.953	444.899	7.009.852	1.018.929	478.581	84.011	100.000	100.000
26.01	Bijdrage aan het Infrastructuurfonds	5.676.892	- 1.872	5.675.020	5.675.020	448.568	6.123.588	958.478	464.030	94.072	100.000	100.000
26.02	Bijdrage aan het Deltafonds	918.443	- 28.510	889.933	889.933	- 3.669	886.264	60.451	14.551	- 10.061	0	0
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Verplichtingen

De verplichtingenmutaties zijn een weerspiegeling van de onderstaande kasmutaties.

26.01 Bijdrage aan het Infrastructuurfonds

De bijdrage vanuit Hoofdstuk XII aan het Infrastructuurfonds voor het jaar 2018 wordt met € 444,8 miljoen verhoogd. De belangrijkste mutaties zijn:

- Verwerking van de verhoging van het Infrastructuurfonds volgend uit het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III (€ 542,5 miljoen).
- Diverse overboekingen van het Infrastructuurfonds naar Hoofdstuk XII. De belangrijkste overboekingen worden toegelicht in paragraaf 2.1 Overzicht uitgaven- en ontvangsten mutaties.

26.02 Bijdrage aan het Deltafonds

De bijdrage vanuit Hoofdstuk XII aan het Deltafonds wordt voor het jaar 2018 per saldo met € 3,7 miljoen verlaagd. De belangrijkste mutaties zijn:

- Verwerking van de verhoging van het Deltafonds met een deel van de gelden voor natuur en waterkwaliteit volgend uit het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III (€ 39,3 miljoen).
- Een overboeking naar het Provinciefonds voor het project Ooijen-Wanssum (€ 35,6 miljoen). Zie hiervoor ook de toelichting in paragraaf 2.1 Overzicht uitgaven- en ontvangsten mutaties.

2.3 De niet-beleidsartikelen

Artikel 97 Algemeen departement

Budgettaire gevolgen van beleid: Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1.000)

97	Algemeen departement	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NVW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Stand Incidentele begroting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
		(1)	(2)	(3)=(1+2)	(5)=(3+4)	(6)	(7)=(5+6)					
	Verplichtingen	54.487	0	54.487	82.187	47.959	130.146	- 4.522	0	0	0	0
	Uitgaven:	57.813	0	57.813	85.513	32.317	117.830	5.030	6.700	0	0	0
97.01	lenM-brede programmamiddelen	57.813	0	57.813	57.813	44.017	101.830	30	0	0	0	0
97.01.01	Opdrachten	29.429	0	29.429	29.429	44.017	73.446	30	0	0	0	0
	- Onderzoeken AMVS	3.749	0	3.749	3.749	0	3.749	0	0	0	0	0
	- Overige opdrachten	25.680	0	25.680	25.680	44.017	69.697	30	0	0	0	0
97.01.02	Subsidies	1.450	0	1.450	1.450	0	1.450	0	0	0	0	0
97.01.03	Bijdrage aan agentschappen	21.707	0	21.707	21.707	0	21.707	0	0	0	0	0
	- waarvan bijdrage aan KNMI	213	0	213	213	0	213	0	0	0	0	0
	- waarvan bijdrage aan ILT	12.471	0	12.471	12.471	0	12.471	0	0	0	0	0
	- waarvan bijdrage aan RWS	2.579	0	2.579	2.579	0	2.579	0	0	0	0	0
	- waarvan bijdrage aan RIVM	6.444	0	6.444	6.444	0	6.444	0	0	0	0	0
97.01.06	Bijdrage aan ZBO en RWT	5.227	0	5.227	5.227	0	5.227	0	0	0	0	0
	- StAB	5.227	0	5.227	5.227	0	5.227	0	0	0	0	0
97.02	Sanering Thermphos	0	0	0	27.700	- 11.700	16.000	5.000	6.700	0	0	0
	Ontvangsten	1.101	0	1.101	1.101	2.556	3.657	0	0	0	0	0

Verplichtingen

De verplichtingenmutaties op dit artikel hangen voornamelijk samen met de overlopende verplichting uit 2017 ten behoeve van de aanschaf van het nieuwe regeringsvliegtuig en een aan te gane verplichting voor de interim-oplossing voor het regeringsvliegtuig (zie ook toelichting bij Opdrachten). Op 13-02-2018 is de Tweede Kamer hierover geïnformeerd (34775-XII-nr. 69) en is aangegeven dat de aan te gane verplichting voor de kosten van het interim-vliegtuig en de kosten hiervan hoger zijn dan de huidige beschikbare middelen op de lenW begroting. Daarbij is tevens aangegeven dat de dekking voor de extra uitgaven hiervoor binnen de lenW begroting zal worden gevonden. Op jaarbasis zijn de kosten ca. € 13,5 miljoen. Vanuit het reguliere budget voor de exploitatie van het Regeringsvliegtuig is € 6 miljoen beschikbaar. De uitgaven van de interim-oplossing hebben deels betrekking op 2019. Voor dat deel wordt verplichtingenbudget naar 2018 gehaald.

97.01 lenW-brede programmamiddelen

Opdrachten

De verhoging betreft voor een deel de opbrengst van het voormalige regeringsvliegtuig (zie ook de ontvangsten kant), verkocht door Domeinen. Afspraak is dat deze opbrengst mag worden aangewend voor de aanschaf nieuwe regeringsvliegtuig. De overige extra uitgaven betreft de kasuitgaven in 2018 van het bij de Verplichtingen gemelde interim-vliegtuig, tot de oplevering van het nieuwe Regeringsvliegtuig in 2019. Daarnaast betreft dit het niet betaalde deel van de gereserveerde gelden voor de aanschaf van het nieuwe Regeringsvliegtuig. Deze middelen worden aan de lenW begroting toegevoegd, omdat een deel van de betalingen volgt in 2018 en mogelijk 2019.

97.02 Sanering Thermphos

Subsidies

Naar aanleiding van het kabinetsbesluit is besloten dat het Rijk een bijdrage levert bij de sanering van voormalig bedrijventerrein Thermphos, waarbij lenW als beleidsverantwoordelijk departement is aangesteld. In het voorjaar zijn de middelen voor de Rijkbijdrage Thermphos (, in totaal € 27,7 miljoen), middels de de Incidentele Suppletoire Begroting (ISB) ISB Thermphos (Kamerstuk II, 34896-XII, respectievelijk 34896-1 en 34896-2.) toegevoegd aan artikel 97 van de begroting (artikel 97) van lenW.

Middels een subsidieregeling worden de middelen beschikbaar gesteld aan de uitvoerende partij. Conform de huidige projectplanning is er € 16 miljoen benodigd in 2018. In samenhang met de middelen van de subsidieregeling Asbest en Safety Deals wordt € 11,7 miljoen verschoven naar 2019 (€ 5 miljoen) en 2020 (€ 6,7 miljoen). Zie hiervoor ook de toelichting onder artikel 22.03 Veiligheid, bedrijven en transport.

Ontvangsten

De verhoging betreft voornamelijk de opbrengst van de verkoop van het voormalige regeringsvliegtuig, verkocht door Domeinen. Dit bedrag zal worden aangewend voor de aanschaf van het nieuwe regeringsvliegtuig.

Artikel 98 Apparaat van het kerndepartement

Budgettaire gevolgen van beleid: Eerste supplettoire begroting 2018 (Bedragen x € 1.000)

98	Apparaatsuitgaven kerndepartement	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Stand Incidentele begroting	Mutaties 1 ^o supplettoire begroting	Stand 1 ^o supplettoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
		(1)	(2)	(3)=(1+2)	(5)=(3+4)	(6)	(7)=(5+6)					
	Verplichtingen	309.114	-28.903	280.211	280.211	-2.989	277.222	-8.135	-6.097	-4.265	-4.235	-4.176
	Uitgaven:	313.306	-28.903	284.403	284.403	8.305	292.708	-3.907	-3.940	-4.176	-4.176	-4.176
98.01	Personele uitgaven	228.409	-25.001	203.408	203.408	6.883	210.291	2.748	1.902	-579	-1.397	-805
	- waarvan eigen personeel	197.966	-18.452	179.514	179.514	-157	179.357	-118	-144	-584	-898	-810
	- waarvan externe inhuur	20.403	-6.549	13.854	13.854	7.040	20.894	2.866	2.046	5	5	5
	- waarvan overige personele uitgaven	10.040	0	10.040	10.040	0	10.040	0	0	0	-504	0
98.02	Materiele uitgaven	84.897	-3.902	80.995	80.995	1.422	82.417	-6.655	-5.842	-3.597	-2.779	-3.371
	- waarvan ICT	17.991	0	17.991	17.991	2.716	20.707	88	-1.041	1.100	1.100	1.100
	- waarvan bijdrage aan SSO's	44.259	0	44.259	44.259	-1.560	42.699	-6.386	-4.437	-4.437	-4.437	-4.437
	- waarvan overige materiële uitgaven	22.647	-3.902	18.745	18.745	266	19.011	-357	-364	-260	558	-34
	Ontvangsten	5.430	0	5.430	5.430	9.458	14.888	0	0	0	0	0

Verplichtingen

De verplichtingen mutatie is voornamelijk het gevolg van verplichtingen-schuiven onder andere voor de meerjarige verlenging in 2017 van het contract met de beheerder van SAP, in 2017 aangegane verplichtingen voor de Hosting van het Omgevingsloket Online, het systeem voor Elektronisch bestellen en factureren en de inhuur ten behoeve van de ontwikkeling van het Standaard Platform. Daarnaast zijn de budgetten van het Programma Optimaal Verbinden en de Centrale Archiefservice overgeboekt naar P-direkt van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

98.01 Personele uitgaven

De verhoging van de uitgaven externe inhuur is met name het gevolg van ontvangsten van agentschappen voor uitgaven bedrijfsvoering als gevolg van interne leveranties binnen het apparaat. Daarnaast betreft het de verhoging het niet-uitgeputte apparaatsbudget 2017 voor ERTMS dat in 2017 is teruggeboekt naar het Infrastructuurfonds, zodat het budget voor ERTMS in stand blijft. Tot slot betreft de verhoging de inhuur voor de ontwikkeling van het Standaard Platform.

98.02 Materiële uitgaven

De toename van uitgaven aan ICT betreft voornamelijk interne ICT-dienstverlening en een verschuiving van RSO SSC-ICT, naar kantoor-automatisering. De verlaging van de Bijdragen SSO's is het gevolg van de hiervoor genoemde verschuiving. Daarnaast zijn de budgetten van het Programma Optimaal Verbinden en de Centrale Archiefservice overgeboekt naar P-direkt van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Ontvangsten

De hogere ontvangsten zijn onder ander het gevolg van hogere verwachte externe ontvangsten voor onderzoeksopdrachten bij het Planbureau voor de leefomgeving.

Daarnaast is er een toename van de ontvangsten van agentschappen voor uitgaven bedrijfsvoering als gevolg van interne leveranties binnen apparaat.

Artikel 99 Nominaal en onvoorzien

Budgettaire gevolgen van beleid: Eerste suppletoire begroting 2018 (Bedragen x € 1.000)

99	Nominaal en onvoorzien	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Stand vastgestelde begroting	Stand Incidentele begroting	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	Stand 1 ^e suppletoire begroting	Mutatie 2019	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(5)=(3+4)	(6)	(7)=(5+6)						
Verplichtingen	108	0	108	108	108	145.421	145.421	140.640	143.472	143.911	143.204	138.203
Uitgaven:	108	0	108	108	108	145.421	145.421	140.640	143.472	143.911	143.204	138.203
Nominaal en onvoorzien	108	0	108	108	108	145.421	145.421	140.640	143.472	143.911	143.204	138.203
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Eindejaarsmarge en loon- en prijsbijstelling

Het voordeling saldo van € 18,0 miljoen wordt via de eindejaarsmarge aan de begroting van lenW toegevoegd op Hoofdstuk XII. Bij Ontwerpbegroting 2019 vindt de overige toedeling van de eindejaarsmarge plaats.

Daarnaast bestaat de mutatie op dit artikel uit ontvangsten (€ 154,4 miljoen in 2018) voor de loon- en prijsbijstelling tranche 2018. Deze middelen worden bij Ontwerpbegroting 2019 toegeedeeld binnen Hoofdstuk XII en het Infrastructuurfonds en het Deltafonds.

2.4 De agentschappen

Conform de Rijksbegrotingsvoorschriften worden hieronder de exploitatie- en kasstroomoverzichten opgenomen van agentschappen waarbij sprake is van cumulatieve mutaties (in totaal) groter dan 5 procent van de oorspronkelijk vastgestelde begroting of cumulatieve mutaties (in totaal) groter dan € 20 miljoen ten opzichte van de oorspronkelijk vastgestelde begroting.

Rijkswaterstaat

Exploitatieoverzicht Baten-lastenagentschap Rijkswaterstaat. (Eerste suppletioire begroting 2018) (Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	1	2	3 = (1) + (2)
	Vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) 1 ^e suppletioire begroting	Totaal geraamd
Baten			
Omzet lenM	2.275.607	- 5.258	2.270.349
Omzet NUTW werkzaamheden	0	368.508	368.508
Omzet overige departementen	28.360		28.360
Omzet derden	181.970		181.970
Rentebaten	800		800
Bijzondere baten	3.000		3.000
Vrijval voorziening			
<i>Totaal baten</i>	<i>2.489.737</i>	<i>363.250</i>	<i>2.852.987</i>
Lasten			
Apparaatskosten	1.032.391	718	1.033.109
-Personele kosten	788.468	718	789.186
* waarvan eigen personeel	728.953	718	729.671
* waarvan externe inhuur	58.015		58.015
* waarvan overige p-kosten	1.500		1.500
-Materiele kosten	243.923		243.923
* waarvan apparaat ICT	30.000		30.000
* waarvan bijdrage aan SSO's	56.000		56.000
* waarvan overige M-kosten	157.923		157.923
Onderhoud	1.399.623	362.532	1.762.155
Rentelasten	8.748		8.748
Afschrijvingskosten	39.975		39.975
-materieel	38.500		38.500
waarvan apparaat ICT	6.000		6.000
-immaterieel	1.475		1.475
Dotaties			
Bijzondere lasten			
<i>Totaal lasten</i>	<i>2.480.737</i>	<i>363.250</i>	<i>2.843.987</i>
Saldo	9.000	0	9.000
Dotatie aan reserve Rijksrederij	9.000		9.000
te verdelen resultaat	0	0	0

Toelichting

Baten

Omzet lenM

De lagere omzet wordt voornamelijk veroorzaakt door een overboeking naar Defensie ten behoeve van de Kustwacht (€ 6,1 miljoen). Hier tegenover staat een extra bijdrage in verband met de herbeschikking van middelen voor Beleidsondersteuning en Advies (BOA) voor onder andere de BES-eilanden (€ 0,6 miljoen).

Omzet NUTW

Deze post wordt toegelicht onder de toelichtingen van de lasten bij de post onderhoud.

Totaal Baten

De mutaties aan de batenkant hangen samen met de mutaties die worden toegelicht onder de toelichtingen van de lasten bij de posten personele kosten en onderhoud.

Lasten

Personele en materiële kosten

De toename van de personele uitgaven zijn overwegend het gevolg van een herverdeling van de middelen voor BOA (o.a. voor de BES-eilanden).

Onderhoud

Dit bedrag heeft hoofdzakelijk betrekking op de post Nog uit te voeren werkzaamheden (NUTW) à € 369 miljoen. Deze werkzaamheden waren gepland in 2017 maar zijn niet in uitvoering genomen. Deze werkzaamheden worden in 2018 en later uitgevoerd. Bij de begroting 2019 zal in bijlage 4 (Instandhouding) nader op de post NUTW worden ingegaan.

Daarnaast wordt € 3,2 miljoen overgeboekt naar Defensie ten behoeve van de Kustwacht (Dorniers).

Kasstroomoverzicht Baten-lastenagentschap Rijkswaterstaat. (Eerste suppletioire begroting 2017) (Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	1	2	3 = (1) + (2)
	Vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) 1 ^e suppletioire begroting	Totaal geraamd
1. Rekening courant RHB 1 januari 2017	240.626	435.944	676.570
2a totaal ontvangsten operationele kas	2.489.737	- 5.258	2.484.479
2b Totaal uitgaven operationele kas	- 2.440.762	5.258	- 2.435.504
2. Totaal operationele kasstroom	48.975	0	48.975
3a Totaal investeringen	- 54.000		- 54.000
3b Totaal boekwaarde desinvesteringen	0		0
3. Totaal investeringskasstroom	- 54.000	0	- 54.000

Omschrijving	1	2	3 = (1) + (2)
	Vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) 1 ^e suppletoire begroting	Totaal geraamd
4a Eenmalige uitkering aan moederdepartement		- 12.400	- 12.400
4b Storting moederdepartement	6.000		6.000
4c Aflossingen op leningen	- 38.000		- 38.000
4d Beroep op leenfaciliteit	34.000	- 7.638	26.362
4. Totaal financieringskasstroom	2.000	- 20.038	- 18.038
5. Rekening courant RHB 31 december 2018	237.601	415.906	653.507

Toelichting

Rekening courant RHB 1 januari 2017

Dit is de mutatie naar de werkelijke stand per 1-1-2018. Voor een uitgebreide toelichting zie het jaarverslag 2017.

Operationele kasstroom

De mutatie op operationele kasstroom wordt voornamelijk veroorzaakt door een aanpassing van de werkzaamheden in het kader van de BOA voor onder andere de BES-eilanden en door een overboeking naar Defensie voor de Kustwacht (€ 6,1 miljoen).

Eenmalige uitkering aan moederdepartement

De eenmalige uitkering aan het moederdepartement betreft het uitkeren van het surplus van het eigen vermogen aan de eigenaar, op basis van de Regeling agentschappen.

Beroep op leenfaciliteit

Deze mutatie is op basis van de aanvraag leenfaciliteit aangepast.

Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut

Exploitatieoverzicht Baten-lastenagentschap KNMI (Eerste suppletoire begroting 2018) (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	1	2	3 = (1) +(2)
Totaal	Vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) 1 ^e suppletoire begroting	Totaal geraamd
Baten			
Omzet lenM	53.067	- 330	52.737
Omzet overige departementen	1.991	220	2.211
Omzet derden	24.254		24.254
Rentebaten			-
Bijzondere baten			
Vrijval voorziening			-
<i>Totaal baten</i>	<i>79.312</i>	<i>- 110</i>	<i>79.202</i>
Lasten			
Apparaatskosten	40.242	- 110	40.132
- Personele kosten	30.197	- 110	30.087

Omschrijving	1	2	3 = (1) +(2)
Totaal	Vastge- stelde begroting	Mutaties (+ of -) 1 ^o suppletioire begroting	Totaal geraamd
* waarvan eigen personeel	29.697	- 110	29.587
* waarvan externe inhuur	500		500
* waarvan overige personele kosten			
.-Materiële kosten	10.045	-	10.045
* waarvan apparaat ICT	1.612		1.612
* waarvan bijdrage aan SSO's	4.966		4.966
* waarvan overige materiele kosten	3.467		3.467
Materiele Programmakosten			
- Aardobservatie	25.757		25.757
- Overig	10.980		
Rentelasten	242		242
Afschrijvingskosten	2.091	-	2.091
- materieel	2.091		2.091
*waarvan apparaat ICT	-		-
- immaterieel			
Overige lasten			
- dotatie voorziening			
- bijzondere lasten			
<i>Totaal lasten</i>	<i>79.312</i>	<i>- 110</i>	<i>79.202</i>
Saldo van baten en lasten	-	-	-
Te verdelen resultaat	-	-	-

Toelichting

Baten

Omzet lenW

Als gevolg van de herverkaveling die naar aanleiding van het regeerakkoord heeft plaatsgevonden is een gedeelte van de opdrachtgeverschapsportefeuille van DGMI voor het KNMI overgegaan naar het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Het bijbehorende budget schuift van de post Omzet lenW naar de post Omzet Overige Departementen.

Daarnaast neemt de Omzet lenW af als gevolg van het aflopen van het klimaatatlas project wat het KNMI uitvoerde in opdracht van DGWB (€ 0,05 miljoen).

Omzet overige departementen

Dit betreft de uitkomst van de herverkaveling zoals benoemd bij de toelichting voor de post Omzet lenW waarmee een gedeelte van de Omzet lenW verschuift naar de post Omzet Overige Departementen.

Lasten

Personele kosten

De personele kosten dalen met name als gevolg van het aflopen van het klimaatatlas project voor DGRW (€ 0,05 miljoen). Daarnaast wordt er in het kader van een traineeprogramma budget afgeboekt van de personele lasten (€ 0,06 miljoen).

Kasstroomoverzicht Baten-lastenagentschap KNMI (Eerste supplettoire begroting 2018) (Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	1	2	3 = (1) +(2)
	Vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) 1 ^e supplettoire begroting	stand 1 ^e supplettoire begroting
1. Rekening-courant RHB 1 januari 2018	6.903	- 2.793	4.110
2a. <i>Totaal ontvangsten operationele kasstroom (+)</i>	2.091	3.161	5.252
2b. <i>Totaal uitgaven operationele kasstroom (-/-)</i>	- 982		- 982
2. <i>Totaal operationele kasstroom</i>	1.109	3.161	4.270
3a. <i>Totaal investeringen (-/-)</i>	- 510	- 4.372	- 4.882
3b. <i>Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)</i>			-
3. <i>Totaal investeringskasstroom</i>	- 510	- 4.372	- 4.882
4a. <i>Eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)</i>			-
4b. <i>Eenmalige storting door het moederdepartement (+)</i>			-
4c. <i>Aflossingen op leningen (-/-)</i>	- 948		- 948
4d. <i>Beroep op leenfaciliteit (+)</i>	510	6.872	7.382
4. <i>Totaal financieringskasstroom</i>	- 438	6.872	6.434
5. Rekening-courant RHB 31 december 2018 (=1+2)	7.064	2.868	9.932

Toelichting*Rekening-courant RHB 1 januari 2017*

Als gevolg van de jaarafsluiting is de stand rekening courant aangepast naar de actuele stand van 31 december 2017.

Operationele kasstroom

De hogere ontvangsten op de operationele kasstroom ontstaan als gevolg van een lagere contributie uitgaven van € 3,2 miljoen in het kader van aardobservatie, waarvoor het KNMI wel een vergoeding ontvangt vanuit het departement.

Investeringskasstroom

De investeringskasstroom neemt toe vanwege de in 2018 geplande investeringen in software (€ 2,4 miljoen), waarneemapparatuur (€ 1,5 miljoen) en overige investeringen (€ 0,5 miljoen).

Financieringskasstroom

De financieringskasstroom neemt toe door een beroep op de leenfaciliteit om enerzijds de geplande investeringen voor 2018 uit te kunnen voeren (€ 4,3 miljoen). Daarnaast zijn er eind 2017 versneld investeringen gedaan, hiervoor wordt nu tevens een beroep gedaan op de leenfaciliteit (€ 2,5 miljoen).